# Vastine valiokunnan saamiin lausuntoihin - vesiliikennelain kokonaisuudistus

Hallituksen esitys vesiliikennelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi HE 197/2018 vp

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

# Yleistä

- Ylivoimaisesti suurin osa lausunnoista oli myönteisiä
- Lausuntoja 21, joista lisäyksiä tai muutoksia esitettiin yhteensä 8 lausunnossa

Muutosehdotukset ja lisäysehdotukset koskivat seuraavia aihe-alueita:

1. Pelastuspukineiden käyttö
2. Promilleraja
3. Päällikkyyssääntelyn täsmentäminen
4. Vesiväylien merkitseminen ja vesiliikenteen ohjaaminen
5. Vesikulkuneuvojen markkinavalvonta
6. Käsisammuttimien vaatimukset

# Onnettomuustutkimuskeskus, Meripelastusseura ja STM

**1 . Otkes** pyytää tarkistamaan, että päällikkö vastaa veneestä myös kun se on ankkuroitu tai tilapäisesti kiinnitetty

- LVM: ei tarvetta muutokselle, ehdotettu päällikön vastuu kattaa myös ao. tilanteet

**2. Otkes** ja **Meripelastuseura** pyytävät tiukennuksia pelastusliivien käyttöön

- Otkes: Pelastusliivien käyttöä pitää lisätä pienemmissä veneissä,
- Meripelastuseura: ehdottaa pelastusliivien käyttöpakkoa  huviveneissä, vuokraveneissä ja vesiskoottereissa.
- LVM: ei tarvetta muutokselle, ehdotettu päällikkösääntely riittää. Pienissäkin moottoriveneissä päällikön huolehdittava pelastusliivien käytöstä kun olosuhteet edellyttävät ja soutuveneissä sekä vesiskoottereissakin päällikön vastuu turvallisesta toimimisesta. Arviomuistion lausuntokierroksella tiukempi sääntely ei saanut erityistä kannatusta (käytännön ongelmat)

**3**. **Otkes** ja **STM** pyytävät tarkistamaan promillerajaa alemmaksi

- LVM: ei tarvetta tässä yhteydessä puuttua, OM:n hallinnonalan ratkaisu, promilleraja alennettu ammattiliikenteessä v. 2011, arviomuistion lausuntokierroksella ei erityistä kannatusta

# Kuntaliitto ja MeriTaito

1. **Kuntaliitto** pyytää tarkennusta ympäristönsuojeluviranomaisten toimivallasta (132 §) ja suhteesta vesiliikennettä käytännössä valvoviin viranomaisiin (8 § poliisi, Raja, Tulli, Traficom)

- LVM: Ei tarvetta tarkennukseen. Vesillä liikkumista valvoo käytännössä kaikissa tilanteissa 8 §:n viranomaiset – myös kilpailuja ja harjoituksia, joihin ympäristöviranomainen myöntää luvan. Ympäristöviranomainen voi pyytää virka-apua 8 §:n viranomaisilta lupaehtojen noudattamista varten.

2. **Kuntaliitto** ehdottaa vesialuetta koskevan kiellon tai rajoituksen merkitsemisvastuuta siirrettäväksi Traficom:lle kunnilta.

- LVM: Ei kannata muutosta. Nykylainkin mukaan kunnan alueella vastuu on kunnalla. Tieliikenteessäkin kunta vastaa merkitsemisestä. Väylänpitäjät vastaavat vain väylien merkitsemisestä. Ei kuulu Traficom:n toimivaltaan. Kustannukset toimivallan siirrosta olisivat ainakin 3-5 milj. euroa.

3. **MeriTaito** ehdottaa muutamia tarkennuksia vesiväylien merkitsemistä ja vesiliikenteen ohjaamista koskeviin pykäliin 47 § (kelluvat liikennemerkit sallittava) , 51 § (lisättävä poikkeus: turvalaitteeseen pitää voida hätätilanteessa ja huoltoa varten kiinnittyä) , 55 § (lisättävä valo-opasteen käyttöä koskevaan pykälään valaistun turvalaitteen käyttöä koskeva kohta)  ja 92 § ( lisättävä kelluvan merkin sijoittamista koskeva kohta).

- LVM: Ei tarvetta muutoksiin. Kelluvat merkit on sallittu HE:n mukaan ja Traficom voi antaa tarkempia määräyksiä merkeistä (47 §, 56 § 4 mom.). Hätätilanteissa kuten merihädässä saa ainoa rikkoa sääntöjä rikoslain pakkotilasääntelyn mukaan ja huoltotyöt kuuluvat joka tapauksessa väylänpitäjän vastuulle (51 §). Ehdotettu valaistun turvalaitteen käyttö on sallittua HE:n mukaan ja ehdotettu lainkohta ei edes koske turvalaitteita (55 § ). Kelluvien merkkien sijoittamisesta ei tarvita omaa kohtaa – ne on sallittuja muutenkin ja Traficom voi antaa kaikista merkeistä tarkempia määräyksiä 56 §.n 4 mom. mukaan

# Varsinais-Suomen ELY-keskus

**Varsinais-Suomen ELY-keskus** ehdottaa lisäystä 55 §:n 1 momenttiin. Se ehdottaa, että valo-opasteiden käyttö tulisi sallia myös maantielauttapaikoilla, joissa vilkasta lossiväylän risteävää liikennettä. Käynnissä kokeilu, jossa lossia operoidaan vaijerivedolla ja suoralla sähkösyötöllä (Högsarin lossi). *Tietyissä tuuliolosuhteissa sähkökaapeli ja vaijeri ovat koko ylitysajan nousseena vesirajaan*. Tällaista ilmiötä ei tapahdu perinteisellä vaijerilossilla, jota ohjaillaan potkurein. *Kun vaijeri on veden pinnassa, risteävä vesiliikenne ei voi ohittaa paikan turvallisesti.*

ELY:n ehdotus: Lisätään yksi sana 55 §:n 1 momenttiin: ” Valo-opastein voidaan vesiliikennettä ohjata kanavilla ja avattavilla silloilla, kapeikoissa, jyrkässä kaarteessa**, maantielauttapaikalla,** jäätien ja väylän risteyksessä sekä satama-alueella. ”

- LVM: Ehdotus voidaan hyväksyä, koska sen voidaan katsoa lisäävän vesiliikenteen turvallisuutta.

# TEM ja Tukes

1. **TEM ja Tukes** ehdottavat vesiliikennelakiin lisättäväksi uuden toimivaltaa koskevan määräyksen siitä, että laki koskisi myös sellaisten vesikulkuneuvojen markkinavalvontaa (vesikulkuneuvojen myynnin ja maahantuonnin ym valvontaa), jotka eivät ole huviveneitä. Pyytävät tämän toimivallan lisäämistä vesiliikenteen käytännön valvontaa koskevaan vesiliikennelain 8 §:ään (vesiliikennettä valvoo poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos).

- LVM: ei kannata ehdotusta.

a. Kyseessä väärinkäsitys. Oletuksenaan on, että nykylaki koskisi markkinavalvontaa ja että valvova taho olisi Liikennevirasto. Nykyinen laki ei kuitenkaan koske markkinavalvontaa (nykylakia edeltävä laki on koskenut sitä) – nyt kaikki markkinavalvonta sisältyy huvivenelakiin. Liikennevirasto ei valvo turvallisuutta.

b. Vesiliikennelaki ei ole oikea laki säätää markkinavalvonnasta- on tieliikennelain sisarlaki ja kohdistuu vesillä liikkujia koskevaan sääntelyyn. Sisältää paljon turvallisuussääntelyä, joka kohdistuu käyttäjiin, mutta vaikuttaa epäsuorasti siihen, mitä myydään. Vesiliikennelain vesikulkuneuvon määritelmä ei sovellu esim. kanoottien myyjien valvontaan (liian laaja määritelmä)

c. Huvivenelaki perustuu EU-direktiiviin ja koskee vain huviveneiden ja vesiskoottereiden myyjiä ja maahantuojia.

d. Muista, pienemmistä vesikulkuneuvoista ei ole EU-lainsäädäntöä eikä tiettävästi muissakaan maissa ole erikseen säädetty niiden markkinavalvonnasta – huvivenelain mahdollinen muutos vaatisi selvitystä myös siitä, olisiko EU:n sisämarkkinasääntelyn vastaista

e. Kuluttajaturvallisuuslain 4 §:n mukaan kuluttajaturvallisuuslaki täydentää muuta lainsäädäntöä ja sitä sovelletaan ”jos muualla laissa ei ole säännöksiä, joissa edellytetään vähintään samaa turvallisuustasoa kuin tässä laissa (kuluttajaturvallisuuslaissa) ottaen huomioon kaikki kysymyksessä olevien kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelujen turvallisuuteen liittyvät seikat”.

2. Tukes ehdottaa vielä sammutinmääräyksen täsmentämistä sen etiketin tulkinnasta

- LVM ei kannata ehdotusta: yleinen sammutinsääntely SM:llä, Tukesilla markkinavalvonta, Traficom voi antaa vesiliikenteen sammuttimista tarkempia määräyksiä (velvoittavat käyttäjää, mutta voivat vaikuttaa myyntiin epäsuorasti)